هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱/۲۴ بنا به پیشنهاد شماره ۹۰۹/ش/۴/ الف مورخ ۱۳۸۳/۳/۱۳ شورای عالی استانها و به استناد ماده (۷۵) اصلاحی قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران ـ مصوب ۱۳۸۲ـ آیین‌نامه داخلی شورای اسلامی شهرستان را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه داخلی شورای اسلامی شهرستان

مصوب ۱۳۸۴,۰۱,۲۴

ماده ۱ـ جلسات شورای اسلامی شهرستان که در این آیین‌نامه شورا نامیده می‌شود، در محل شورا واقع در مرکز شهرستان تشکیل می‌شود و محل دیگری برای تشکیل جلسات رسمیت ندارد .

تبصره ـ درصورت بروز حوادث غیرمترقبه که امکان برگزاری جلسه در مرکز شهرستان وجود ندارد، جلسات شورا با نظر هیئت رئیسه برای مدتی محدود تا رفع موانع در یکی از شهرهای هم‌جوار یا مرکز استان تشکیل می‌گردد .

ماده ۲ـ نخستین جلسه شورا پانزده روز پس از تشکیل دو سوم شوراهای اسلامی شهرها و بخشهای واقع در محدوده آن شهرستان به دعوت فرماندار تشکیل می‌شود و با حضور حداقل دو سوم مجموع اعضا رسمیت می‌یابد و فعالیت آن تا پایان دوره فعالیت چهار ساله شورای اسلامی شهر و روستا ادامه دارد .

ماده ۳ـ در اولین جلسه شورا مسن‌ترین فرد از اعضای حاضر به عنوان رئیس سنی و جوان‌ترین اعضای حاضر به سمت منشی تعیین می‌شوند و در جایگاه هیئت رئیسه قرار می‌گیرند .

ماده ٤ـ وظایف هیئت رئیسه سنی، اداره اولین جلسه اعم از انجام مراسم تحلیف و اجرای انتخابات هیئت رئیسه دایم شوراست .

تبصره ـ مراسم تحلیف براساس دستورالعملی که به تصویب شورای‌عالی استانها می‌رسد، انجام می‌گیرد.

ماده ٥ ـ مصوبات شورا که عمومی بودن آن به تصویب شورا رسیده باشد، باید به‌نحو مقتضی به اطلاع عموم برسد .

تبصره ـ شورا موظف است هر سال بودجه پیشنهادی خود را طبق مقررات مصوب شورای عالی استان در مهلت قانونی تهیه و تصویب و برای انجام مراحل قانونی به شورای اسلامی استان ارسال نماید .

ماده ٦ ـ هیئت رئیسه شورا عبارتند از یک رئیس، یک نایب‌رئیس و حداقل یک منشی که به همراه سخنگوی شورا در اولین جلسه با اکثریت مطلق آرای حاضران برای مدت دو سال انتخاب می‌شوند .

ماده ۷ـ در غیاب رئیس شورا نایب رئیس وظایف و اختیارات او را بر عهده خواهد داشت و در مقابل شورا مسؤول است .

ماده ۸ ـ چنانچه هریک از اعضای هیئت رئیسه از سمت خود استعفا دهد یا فوت یا سلب عضویت شود، بلافاصله در اولین جلسه شورا که حداکثر یک ماه بعد تشکیل می‌شود، عضو جدید برای همان سمت و برای مدت باقی مانده از دو سال انتخاب خواهد شد .

تبصره ـ درصورتی که هریک از اعضای هیئت رئیسه یا سخنگوی شورا استعفا دهد موضوع استعفا در جلسه بعدی شورا طرح و در مورد آن تصمیم‌گیری خواهد شد. در این فاصله عضو متقاضی استعفا می‌تواند انصراف خود را اعلام نماید .

ماده ۹ـ وظایف و اختیارات رئیس شورا به شرح زیر است :

۱ـ مسؤولیت امور اداری و مالی شورا.

۲ـ اداره جلسات شورا و برقراری نظم در جلسات.

Naghsh
Council rules and regulations

۳ـ دعوت از فرماندار، رؤسای دستگاههای اجرایی، سازمانهای دولتی و نهادها و تشکلها اعم از دولتی و غیردولتی و سایر اشخاص که حضور آنها در جلسات شورا یا کمیسیونهای شورا ضروری باشد .

۴ـ دعوت از اعضا و تقسیم کار بین اعضا و کمیسیونهای شورا.

۵ـ ابلاغ و نظارت بر پیگیری مصوبات شورا.

۶ـ معرفی نماینده یا نمایندگان شورا که از بین اعضا انتخاب می‌شوند به مسؤولان اجرایی نهادها و سازمانها.

۷ـ امضای احکام مسؤول و اعضای دبیرخانه شورا و کارکنان براساس تشکیلات تفصیلی شورا

۸ـ ارسال یک نسخه از مصوبات شورا به شورای اسلامی استان، نمایندگان حوزه انتخابیه، فرماندار و مسؤولان اجرایی ذیربط ظرف ده روز پس از تصویب .

۹ـ امضای کلیه مکاتبات رسمی شورا .

۱۰ـ اعلام روز و ساعت تشکیل جلسه بعد، قبل از ختم هر جلسه .

۱۱ـ ابلاغ کتبی موارد اعتراض و ایراد اعضا که به صورت روشن به رئیس شورا تقدیم شده است به مقامات ذیربط.

۱۲ـ شرکت در جلسات رسمی دستگاههای کشور اعم از دولتی و غیردولتی در صورت دعوت رسمی.

۱۳ـ امضای احکام رؤسای کمیسیونها.

ماده ۱۰ـ وظایف هیئت رئیسه و سخنگوی شورا به موجب دستورالعملی تعیین می‌شود که به تصویب شورای عالی استانها می‌رسد .

ماده ۱۱ـ به منظور بررسی، اصلاح و تکمیل پیشنهادات و نیز تهیه طرحهای لازم و انجام وظایف قانونی شورا، کمیسیونها و کارگروههای تخصصی تشکیل می‌گردند. تعداد، ترکیب، چگونگی اداره و وظایف این کمیسیونها به پیشنهاد هیئت رئیسه به تصویب شورا می‌رسد .

ماده ۱۲ـ غیبت از جلسات شورا با اطلاع رئیس شورا و در کمیسیونها با اطلاع رئیس کمیسیون امکان‌پذیر است.

تبصره ۱ ـ تشخیص موجه بودن غیبت و تأخیر و تعجیل در جلسات رسمی شورا برعهده اعضای حاضر و در جلسات کمیسیونها با تصویب کمیسیون می‌باشد و در هرصورت اعلان رسمی با رئیس شورا و کمیسیون خواهد بود.

تبصره ۲ ـ رسیدگی به موجه یا غیرموجه بودن تأخیرها در پایان همان جلسه و غیبت در اولین جلسه بعدی به عمل می‌آید و عضو غایب می‌تواند در این فاصله دلایل خود را مبنی بر موجه بودن غیبت به هیئت رئیسه ارایه دهد.

ماده ۱۳ـ هر عضو شورا می‌تواند از مقام خود استعفا دهد. پذیرش استعفا با تصویب اکثریت مطلق آرای حاضران در جلسه امکان پذیر است.

ماده ١٤ ـ عضو متقاضی استعفا باید تقاضای خود را با ذکر دلایل به رئیس شورا تقدیم نماید و رئیس شورا آن را در نخستین جلسه علنی بعدی شورا در دستور کار قرار دهد و در این فاصله عضو متقاضی می‌تواند اعلام انصراف نماید.

ماده ۱۵ ـ برای بررسی تقاضای استعفا ابتدا تقاضا قرائت می‌شود، سپس شخص متقاضی یا عضو دیگری به تعیین او حداکثر نیم ساعت دلایل استعفا را مطرح می‌نماید و مخالف یا مخالفان نیز به همان مدت می توانند صحبت‌کنند و پس از آن رأی‌گیری می‌شود.

ماده ١٦ـ هرگاه تقاضای استعفای تعدادی از اعضا به نحوی باشد که مانع از رسمیت جلسه گردد، قابل طرح در شورا نیست .

Naghsh
Council rules and regulations

ماده ۱۷ ـ رئیس شورا موظف است بلافاصله پس از قطعیت یافتن خروج عضوی از شورا به دلایلی نظیر استعفا، فوت، جنون و سلب عضویت، مراتب را برای تعیین جانشین وی به فرمانداری و شورای اسلامی شهر یا بخش مربوط به طور کتبی اعلام نماید.

ماده ۱۸ ـ در مواردی که براساس قوانین و مقررات نماینده یا نمایندگانی از شورا به‌عنوان عضو سایر مجامع و شوراها انتخاب می‌شوند، نماینده یا نمایندگان یادشده با تصویب شورا انتخاب و توسط رئیس شورا معرفی می‌شوند .

تبصره ـ نمایندگان منتخب موظفند گزارش کار خود را در اولین جلسه به آگاهی اعضا برسانند و به صورت کتبی نیز به رئیس شورا ارایه نمایند .

ماده ۱۹ـ جلسات عادی شورا حداقل هر ماه یک بار تشکیل خواهد شد. جلسات فوق‌العاده شورا بنا به ضرورت و به درخواست فرماندار یا حداقل یک سوم اعضا یا هیئت رئیسه و با اعلام قبلی و دعوت رئیس تشکیل خواهد شد .

ماده ۲۰ ـ حضور مستمعان در جلسات علنی شورا با اجازه رئیس شورا آزاد است.

تبصره ـ مستمعان در جلسات باید نظم جلسات را رعایت کنند و در صورت تخلف به دستور رئیس از سالن اخراج خواهند شد .

ماده ۲۱ ـ دستور جلسات رسمی شورا باید به ترتیب وصول پیشنهادات، با توجه به‌اولویتها از طرف هیئت رئیسه تهیه شود و حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه در اختیار اعضا قرار گیرد .

تبصره ۱ ـ در صورت تعدد تقاضاها در یک زمان تشخیص اولویت با رئیس شورا خواهد بود .

تبصره ۲ ـ طرحها و لوایح فوریت‌دار طبق مقررات مصوب شورای عالی استانها در دستور جلسه قرار می‌گیرد .

تبصره ۳ ـ با تصویب اکثریت مطلق اعضای حاضر می‌توان موضوع دستور جلسه را برای مدت معینی به تعویق انداخت .

ماده ۲۲ ـ در هر جلسه حداکثر سه نفر از اعضا که حداقل (۴۸) ساعت قبل از شروع جلسه تقاضای نطق قبل از دستور نموده‌اند طبق فهرست تنظیمی حداکثر به مدت ده دقیقه برای هر نفر در حدود وظایف شورا می‌توانند نطق قبل از دستور نمایند .

تبصره ۱ـ در صورت تعدد متقاضیان با توجه به اولویت ثبت نام ناطقان قبل از دستور تعیین می‌شوند .

تبصره ۲ ـ هر عضوی که حق نطق قبل از دستور را بیابد، می تواند تمام یا قسمتی از وقت خود را به عضو دیگری واگذار کند .

ماده ۲۳ـ رئیس شورا می‌تواند قبل از ورود در دستور جلسه به مدت حداکثر ده‌دقیقه در مورد مسائل مهم روز شورا مطالبی را که آگاهی اعضای شورا از آن ضروری باشد، به اطلاع اعضا برساند.

ماده ۲٤ـ اعضای شورا نسبت به موضوعاتی که طبق دستور در شورا مطرح می‌شود، می‌توانند قبل از جلسه به عنوان موافق یا مخالف ثبت نام نمایند. در صورتی که موافق یا مخالف ثبت نام نکرده باشد، اعضا در جلسه می‌توانند نوبت بگیرند و به ترتیب تقدم ثبت نام یا گرفتن نوبت نطق خواهندکرد. اگر هیچ موافقی وجود نداشته باشد، یک مخالف صحبت می‌کند و اگر مخالفی وجود نداشت، تنها یک موافق می‌تواند صحبت کند.

تبصره ـ در صورت صحبت خارج از موضوع، رئیس جلسه به آنها تذکر خواهد داد و در صورت دو نوبت تذکر در نوبت سوم ناطق از ادامه نطق منع خواهد شد .

Naghsh
Council rules and regulations

ماده ۲۵ ـ در مورد تقاضای کفایت مذاکرات یا افزایش مدت شور یا مسکوت ماندن یک پیشنهاد، یک مخالف و یک موافق هرکدام تا پنج دقیقه صحبت می‌نمایند و سپس رأی گیری می‌شود و تصمیم اتخاذ شده بلافاصله توسط رئیس جلسه اجرا می‌شود.

ماده ۲۶ ـ اخطار راجع به منافی بودن طرحها و پیشنهادها و لوایح با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مقررات جاری یا آیین‌نامه داخلی شورا بر اظهارات دیگر مقدم است .

ماده ۲۷ ـ در صورت توهین به اشخاص حقیقی یا حقوقی، در همان جلسه یا در جلسه بعد، با تشخیص هیئت رئیسه به آنها تا پانزده دقیقه اجازه نطق در دفاع از خود داده خواهد شد .

ماده ۲۸ ـ پیشنهادات ذیل قابل طرح در شورا می‌باشد:

۱ـ پیشنهادات شوراهای اسلامی شهرها و بخشهای محدوده شهرستان .

۲ـ پیشنهادات دستگاههای اجرایی شهرستان .

۳ـ طرحهای اعضا با امضای حداقل دو نفر از اعضای شورا .

تبصره ۱ـ کلیه پیشنهادات و طرحها باید دارای موضوع و عنوان با تشخیص و دلایل لزوم تهیه باشد .

تبصره ۲ـ در خصوص پیشنهادات دستگاههای اجرایی کمیسیونها می‌توانند از مسؤولان و مدیران دستگاههای مربوط جهت ادای توضیحات دعوت نمایند و آنان مکلف به حضور می‌باشند .

ماده ۲۹ ـ دستگاههای اجرایی در زمان بررسی طرحها و پیشنهادات با معرفی یک نماینده حق حضور در جلسه شورا را بدون حق رأی خواهند داشت.

ماده ۳۰ـ شورا موظف است همه ساله در مهلت قانونی طرحهای عمرانی پیشنهادی هر محل را با در نظر گرفتن اولویتها بررسی و در صورت تصویب جهت منظور نمودن در بودجه عمرانی شهرستان به فرماندار و شورای اسلامی استان اعلام نماید .

ماده ۳۱ ـ هرگاه یک یا چند نفر از اعضای شورا یا هر یک از شوراهای اسلامی بخشها و شهرهای محدوده شهرستان به عملکرد دستگاههای اجرایی یا عملیات آنان اعتراض داشته باشند، موارد را با ذکر دلایل و به طور روشن و مکتوب به شورا اعلام می‌نمایند. پس از بررسی در کمیسیون مربوط و اعلام نظر، موضوع در جلسه شورا مطرح و پس از تصویب، موارد از طریق رئیس شورا به مسؤولان مربوط ابلاغ می‌گردد .

Council rules and regulations

ماده ۳۲ـ در صورت بروز اختلاف یا مشکلات بین شوراهای اسلامی شهرها یا بخشهای محدوده شهرستان، موضوع با درخواست هر یک از شوراهای مربوط یا نمایندگان آنها یا فرماندار یا بخشدار در شورا مطرح و بررسی و اقدام به حل و فصل اختلافات با حضور رؤسای شوراهای مربوط و در صورت لزوم فرماندار یا بخشدار می‌گردد .

تبصره ـ مسؤولان مربوط حق حضور در جلسه شورا و دفاع از خود را دارند و شورا موظف است برای جلسه رسیدگی از آنان دعوت نماید.

معاون اول رئیس جمهور ــ محمد رضا عارف